

Samenvatting Beleidsvoorstel: Gezond Ouder Worden in Dronten

Van Zelfredzaamheid naar Samenredzaamheid — Een strategische visie op de naderende zorgkloof

Auteur: Wim Lanphen (arts M&G) & Ben Brookhuis (strategie) | **Uitgave:** Platform Senioren Dronten (PSD)

Datum: Augustus / September 2026
(Versie 1.0)

Kernboodschap: Door de combinatie van een geplande bevolkingsgroei (van 40.000 naar 60.000 inwoners) en een versnelde 'dubbele vergrijzing' stevent de gemeente Dronten zonder fundamentele beleidswijziging rond 2036–2040 af op een *zorginfarct*. Platform Senioren Dronten presenteert een integraal transformatiemodel gebaseerd op drie pijlers: gerichte seniorenhuisvesting, proactieve preventie en formele regievoering met volwaardige burgerkracht.

1. DE DUBBELE OPGAVE EN LOKALE URGENTIE

Dronten is van oudsher opgebouwd door vitale pioniers onder het adagium van zelfredzaamheid. Deze pioniersgeneratie bereikt nu gelijktijdig een hoge leeftijd. Rond 2035 telt Dronten naar schatting **18.000 65-plussers (30% van de bevolking)**, waarvan circa 2.000 85-plussers met hoogcomplex somatische en cognitieve problematiek.

Zorgvraag & Multimorbiditeit:

- Dementie stijgt van ca. 750 (2026) naar 1.400 (2035) en verdrievoudigt provinciaal richting 2050. Ruim 70% blijft zelfstandig wonen.
- 3.800–4.200 inwoners krijgen ≥ 2 chronische ziekten (artrose, hartfalen, COPD, diabetes).
- Jaarlijks ~5.900 valincidenten, leidend tot 600–750 acute ziekenhuisopnames.

Krimpende Opvangcapaciteit:

- **Mantelzorgkloof:** De mantelzorgquote keldert van 3,8 naar 1,7 potentiële mantelzorgers (50–65 jr) per 75-plusser (en 6:1 per 85-plusser in 2040).
- Personeelstekorten in de formele zorg lopen op tot boven de 20%.
- Grote geografische afstanden (Dronten-Stad, Biddinghuizen, Swifterbant en buitengebied) maken wijkverpleging inefficiënt.

2. DE DRIE PIJLERS VAN DE TRANSFORMATIE

Omdat extra formele zorgcapaciteit door landelijke schaarste onhaalbaar is, bepleit PSD een paradigmaverschuiving van aanbodgestuurde zorg naar netwerkgerichte ondersteuning ('de reis van de inwoner'):

- **Pijler 1: Fysieke Hefboom (Wonen):** Realisatie van ca. 700 geclusterde nultredenwoningen (o.a. moderne *Polderhofjes* volgens Knarrenhof-principe en beschermde woonvormen) en 2.500 reguliere levensloopbestendige woningen. Dit stimuleert de verhuisketen, faciliteert noaberschap en maakt efficiënte wijkzorgroutes (VPT) mogelijk. Inclusief een ruimtelijke norm van minimaal 1 ontmoetingsruimte per 40–60 seniorenwoningen.
- **Pijler 2: Preventieve Keten (Vier Sporen):**
 - Spoor 1 (Ontmoeting):* Laagdrempelige 'Huiskamers van de Buurt' zonder Wmo-beschikking (Odensehuis-model voor zingeving en vroege opvang).
 - Spoor 2 (Vroegsignalering):* Proactief preventief huisbezoek bij 75 jaar en wijk-MDO's vóór escalatie optreedt.
 - Spoor 3 (Valpreventie):* Collectieve screening en cursussen via huisartsen en getrainde seniorenvoorlichters.
 - Spoor 4 (Mantelzorgsteun):* Een lokale respijtbrigade, mantelzorgmakelaar en 2 tot 4 lokale respijt-/ELV-bedden.
- **Pijler 3: Bestuurlijke Regie & Samenredzaamheid:** Oprichting van een permanente **Regietafel Wonen, Welzijn en Zorg (WZW)** en een **Stuurgroep Warme Keten**, waarin gemeente, OFW, zorginstellingen (Coloriet, Icare, Buurtzorg), welzijn (De Meerpaal) en preferente verzekeraars samenwerken.

3. HET NIEUWE SAMENWERKINGSMODEL: DE VIERDE KRACHT

PSD introduceert het 'PSD-Vierkantoverleg': inwoners zijn geen passieve ontvangers, maar vormen als **Stichting Buurtkracht i.o.** een gelijkwaardige vierde macht naast de gemeente, zorgaanbieders en financiers. Het model werkt op drie niveaus:

Bestuurslaag	Samenstelling & Structuur	Taak & Rol
1. Strategisch	Regiegroep WZW (Wethouders, Bestuurders OFW, Zorg, Welzijn, Buurtkracht)	Vaststellen van overkoepelende beleidskaders, investeringen, grondbeleid en KPI-afspraken.
2. Tactisch	Thema-Paren: Stuurgroep (Beleid/ Professionals) <i>naast</i> Buurtkracht (Inwonersstem)	Toetsing aan de leefwereld, convenanten sluiten per thema (Zorg, Wonen, Welzijn, Participatie).
3. Operationeel	Ketenkernen, wijkteams, Odensehuis (centrale wielnaaf) en burgerinitiatieven	Warme overdrachten, casuïstiek, dagelijkse inloop en laagdrempelige ondersteuning in de wijk.

4. MAATSCHAPPELIJKE BUSINESSCASE, FASERING EN FINANCIERING

Het plan onderbouwt dat investeren in de voorkant leidt tot substantiële besparingen in de zware keten:

- **Rendement:** Geclusterde zorgroutes leveren 25–35% minder reistijd op (tientallen fte's winst). Valpreventie voorkomt ca. 150 heupfracturen/opnames p.j. (€ 600.000–€ 900.000 besparing Zvw). Uitstel van verpleeghuisopname met gemiddeld 6 maanden levert ~€ 35.000 Wlz-besparing per casus op.
- **Stappenplan (2026–2030):** Fase 1 (2026: covenant & kaders) → Fase 2 (2027: grondreservering, pilot Odensehuis, valpreventie) → Fase 3 (2028: start bouw eerste 150 nultredenwoningen, wijk-VPT) → Fase 4 (2029–2030: doorgroei naar 700 eenheden en doorstroom).
- **Begroting:** Een projectbegroting van € 332.000 voor 36 maanden (waarvan € 104.000/jaar voor o.a. coördinatie, vakkennis Odensehuis, scholing en monitoring). Gedekt via cofinanciering: Gemeente Dronten (€ 60.000 via SPUK/ IZA), Windfondsen, fondsen (Oranje Fonds, Sluyster van Loo/ZonMw) en in-kind inbreng van partners (€ 270.000 totaal).

Advies aan de Gemeenteraad en B&W: PSD adviseert het organisatiemodel formeel te bekrachtigen, direct te starten met het projectplan Zorg rondom proeftuin Odensehuis Dronten, mandaat te verlenen aan de kwartiermakers én een Wetenschappelijke Adviesraad (i.s.m. GGD Flevoland, Flever en FPF) in te stellen voor onafhankelijke monitoring en effectmeting.